

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 12 SEPTEMBER.

De « liberale » gazetten, die jubelen van vreugde, telkens dat een priester, de heiligheid zijner bediening vergetende, eene wandad bedrijft, hebben, sedert acht dagen, hunne lezers onderhouden met eenen zoogenoemden aanslag tegen de zeden, die door eenen Franschen Jezuïet, pater Dufour, zou bedreven geweest zijn.

Allen brachten zij hunne lezers en lezeressen naar de *Indépendance belge*, een verhaal onder 't oog, dat zelf een vergrijp tegen de openbare zedelijkheid te noemen is.

Welnu! de rechtbank van Brest, voor welke pater Dufour te recht stond, heeft hem, en zijne medebetichte, mevrouw de Valmont, eenvoudig *vrijgesproken*.

Reeds bij de eerste zitting had de procureur der Republiek zelf verklaard, dat genoemde kloosterling op het *hatelijkst* was belasterd geworden!

Zullen nu de « liberale » bladen den laster door hen verspreid, op hunne beurt herroepen? Verre van daar. Zij zullen ofwel de uitspraak der rechtbank van Brest niet mededeelen, ofwel dit doen in zulke bewoordingen, dat de lezer in 't gedacht verkeeren zal, of de rechter heeft twijfel en moeijelijkheid gehad om eene veroordeeling uit te spreken.

Men herinnert zich mogelijk de tooneelen van geweld en de crapuleuze akten, van welke de stad Brest, van wege het gespuis aldaar, het tooneel was, toen de comédie der infame aanklacht gespeeld was. Weinig scheelde het, of het klooster der paters Jesuïeten werd er gansch en geheel vernield? Het stelsel van priester-belastering werkt dus overal!

Middelbaar onderwijs.

Uitslag van den algemeenen prijkkamp van het middelbaar onderwijs van tweeden graad, in 1872.

Nieuwe leerlingen.

3° prijs: E. Nauwelaerts van Lier, van de Staatsmiddelbare school te Maeseyck.

15° accessit in verdeling: J. Verbelen van de Staatsmiddelbare school te Tongeren.

Middelbaar onderwijs van eersten graad.

Derde professionneele.

4° prijs in verdeling: H. Vandenberg van Tongeren, van het gemeentekollegie aldaar.

Eerste professionneele. Handel en Nijverheit.

3° eervolle melding in verdeling: L. Neven van Hasselt, van het koninklijk atheneum aldaar.

Latijsche rhetorika.

2° eervolle melding in verdeling: J. de Schrynwerkers van Dormaal, van het gepatroneerd collegie van St-Truiden.

Latijsche rhetorika

3° eervolle melding in verdeling: L. de Thibault van Hasselt, van het koninklijk atheneum aldaar.

Benoemingen van Burgemeesters en Schepenen.

Coninxheim: Burgemeester, Ramaekers, schepenen, Vandermeer en Hansen.

Gorssum: b. Plevois, s. Gielen en Koekelbergh.

Halmaal: b. Grauls, s. Vandepuut en Fologue. Hoelbeek: b. Boelen, s. Broux en Vandooren. Neerharen: b. Rogier, s. M. Groenen en T. Groenen.

M. Huypens, kapelaan te Melveren, gaat in dezelfde hoedanigheid naar Peer.

M. Herman, professor in het bisschoppelijk collegie van St-Quirinus te Hooi, is kapelaan benoemd in St-Joseph te Verviers.

Een huis bewoond door den eigenaar Broekx, landbouwer te Neerpelt, is met meubelen en oogst de prooi der vlammen geworden. De schade op 4,000 fr. geschat was door eene maatschappij verzekerd.

Te Gelick is insgelijks voor ontstaan in een huis bewoond door F. Vancamp, onmiddellijk na het voorbijrijden van den trein van Maestricht naar Hasselt. Dit huisje dicht bij den ijzeren weg gelegen is gansch afgebrand. De schade wordt op 250 fr. geschat.

De groote allegorische optocht die de sociëteit Momus van Maestricht, met medehulp der ver-

schillige sociëteiten der stad, verleden zondag ingericht heeft, is onder alle opzichten belangrijk geweest, doet eer aan de inrichters en bewijst dat de Momusvrienden hunne oude befaamdheid nog altoos waardig zijn. De stoet van 1872 is in zijn aard wat de stoet van 1867 geweest is, prachtig en in al zijne deelen wel uitgevoerd.

De rijke kostumen, de wagens van den god Momus, der vijf werelddeelen, van het comité Momus en bijzonder dien van tuin en landbouw hebben eenieders verwondering opgewekt en de menigvuldige toeschouwers die van alle kanten toegestroomd waren ten hoogste volbaan.

Toekomenden zondag zal deze cavalcade nog een optocht doen.

Op de markt van heden donderdag waren te koop gesteld 237 hoornbeesten, 9 schapen, 147 vette varkens en 845 magere varkens.

— Verleden zaterdag, rond het kwart na 2 ure 's namiddags, bracht eene vreeslijke ontploffing de heele bevolking van Doornik in opschudding. Ter zelfder tijde rees eene dikke rookkolom omhoog op de hoogte van het belfort, waarop zich de nieuwsgierige menigte naar die plaats spoedde.

Het poermagazijn van den wapenmaker de heer Souweine was gesprongen en het huis ingestort. Op de plaats waar dit tooneel had plaats gegrepen, verdrongen zich honderde nieuwsgierigen, maar eensklaps ontstond er onder hen een panische schrik, en die groote menigte vluchtte langs alle zijden weg, veel sneller dan zij opgekomen was. Het gerucht verspreidde immers onder hen, dat er een tweede poermagazijn in het huis bestond dat op oogenblik voor kon vatten.

Eenige stoutmoedige mannen welke ter plaats gebleven waren, klauterden op de puinen, om den zaktoestand te onderzoeken. Het waren eenige officiers der jagers te voet en verscheidene vrijwillige pompers, welke op dit oogenblik een wezenlijk bewijs gaven van echten moed en vastberadenheid, daar zij toch niet konden gissen of er niet elk oogenblik eene tweede ontploffing zou plaats hebben. Van de geburen waren geen inlichtingen te bekomen, daar hunne woningen gedeeltelijk verbrijzeld lagen en de inwoners zelve door den uitgestanen schrik als met stomheid geslagen schenen.

Eensklaps ontdekten de stoutmoedige onderzoekers een been dat uit de puinen opstak. Men verhaaste zich de puinen weg te ruimen en vond dan het lichaam van den heer Souweine, vader; maar in welken toestand? Hij had geene haren meer, het laatste was hem van het hoofd gebrand en eene zijner oogen was hem letterlijk uit het hoofd geslagen. Eenige mannen namen den gekwetste op en droegen hem naar de apotheek van den heer Delobe, waar weldra eenige geneesheeren te zijner hulp toescnelde.

Slechts eene enkele gedachte had de overhand in de gemoederen van allen, namelijk om te weten of er een tweede buskruitmagazijn onder het ingestorte puin bestond. Nadat men den jammerlijk gekwetsten man driemaal deze vraag toegestuurd had, antwoordde hij eindelijk neen en zegde dat er slechts een ten zijnen huize bestaan had.

Zoodra door die verzekering alle vrees voor eene tweede ontploffing geweken was, begreep men dat er moest een begin gemaakt worden met de wegruiming der puinen, om zich te verzekeren of er geene andere slachtoffers meer onder lagen; doch men ondervond weldra dat dit slechts door de troepen, dat is te zeggen door wel afgerichte en gehoorzame handen kon volbracht worden. De pompers wilden water spuiten, maar dit was het haastigste werk niet en daar nu juist de jagers op het tooneel der ramp verschenen, kon men onmiddellijk met de wegruiming der overblijfsels beginnen.

Eenige geburen verzekerden dat vrouw Souweine in de gemeente Kain was, en dus niet onder de puinen kon begraven liggen. De heer Souweine, zoon, die op het oogenblik der ontploffing in huis was, is in eene dakgoot weder gevonden. Hij was door den slag bedweld, doch had slechts eene lichte wonde aan het hoofd bekomen. Hij werd in een naburig huis gedragen, om daar verzorgd te worden. De heer Souweine, vader, wiens toestand zeer bedenklijk is, werd naar het gasthuis overgebracht.

Eene zaak die bijna ongelooft schijnt is deze, dat de schaliën, die de torenspits van het belfort bedekten, langs de St-Martenstraat allen door de ontploffing werden afgeslagen en op de galerij nederbonsden. In geen enkel huis rond het belfort zijn de ruiteren heel gebleven, ja zelfs op de Vieux-marché-à-la-Toile zijn meest al de ruiter der huizen gebroken.

Men blijft voortgaan met de puinen weg te ruimen en niemand weet te zeggen of er iemand in het kruitmagazijn was op het oogenblik der ontploffing. Het magazijn was op de hoogte der

plaats waar men den heer Souweine heeft weder gevonden en men vraagt zich af, of deze zelfs niet onvrijwillig aanleiding gegeven heeft tot het ongeluk, dat hem wel den dood zou kunnen kosten en dat in alle geval een deel zijner fortuin vernietigt heeft.

M. Souweine is overleden.

— Men schrijft uit Antwerpen:

De doctrinaire gemeenteraad weet zich met niets anders bezig te houden dan met de oprichting van een standbeeld aan Leopold I.

Dat zijn dan die *grote en nuttige* kwestieën voor het volk, die de geuzenraad zou oplossen! Standbeeldmakerij en processiespelen met het beeld van Leopold I, nuttelooze dingen die zakken vol geld kosten, doch waarbij het publiek niets te winnen heeft.

De beraadslaging, als men die zitting zoo noemen mag, is daarbij ook verre van schitterend te zijn. Van voren tot achter zijn het enige onbeduidende opmerkingen, zelfs zonder iets of wat schijn van overtuiging. Men zou zeggen, dat sedert de eerste zitting h-t vuur van de verplaatsing van het beeld en voor het oprichten van eene eerzuil voor de heeren Rogier, Marx en Leopold de Wael, geweldig gekoeld is.

Zouden die menschen dan niet uit overtuiging geschreeuwd hebben, of zouden zij eindelijk zien, dat zoo min het processiespelen met het beeld van Leopold I, als het verkappen van veel kostbare centen in Franschen steen aan de zoogezegde *vrijmaking* der Schelde — zouden zij eindelijk zien dat dit alles op verre na niet populair is in onze stad? (*Handelsblad.*)

— Men schrijft uit Tielt:

Er zijn hier ter stede valsche stukken van twee franks in omloop. Het bedrag is op de volgende manier begaan. De twee kanten zijn juist en van waarachtig zilver, maar 't zijn nog nauwelijks dunne schellekens, die met veel behendigheid moeten afgezaagd zijn. Buiten deze twee dunne plaatjes, is al het ander zilver er uitgehaald, en men heeft het twee frankstuk weer opgevuld met een plaatje lood of tin, waarop men de afgezaagde schellekens zilver zeer nauwkeurig geplakt heeft. Men kan het bedrag ontdekken door 't verschil van zwaarte, door den doffen klank, maar allerbest door eens nauwkeurig op den rand te kijken.

Dergelijke stukken hebben in zilver maar eene waarde meer van 40 tot 60 centiemen.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

De steenkolen beginnen in Frankrijk zeldzaam te worden. De prijs verhoogt. Bij het naderen van den winter is zulks niet verbeugend. Talrijke agenten doorloopen de kolonstroken in den vreemde om groote aankopen te doen. Uit Engeland trok Frankrijk veel kolen, maar in eerst gemeld land is de prijs ook zeer verhoogd zoodanig dat men besloten heeft er uit België te doen komen.

Duitschland.

De telegraaf meldt tel één politiek feit wegens de bijeenkomst der drie Keizers te Berlijn namelijk dit van eene lange conferentie, zondag in 't ministerie van buitenlandsche zaken gehouden door prins van Bismarck en prins Gortschakoff. Graaf Andrassy, zoon men weet, had vrijdag laatst een lang gesprek met den Duitschen kanselier. De andere inlichtingen hebben enkel betrekking tot de uitstappen en wandelingen der keizers met hun gevolg.

Men kan dus enkel gissingen maken aangaande de onderwerpen, die in de conferentie te Berlijn verhandeld worden. De min of meer officieuze dagbladen geven deswege ook geene stellige inlichtingen.

De Vorsten, te Berlijn vereenigd, hebben van nu af eene groote voldoening mogen genieten. Men herinnert zich nog de onrust, die de handelingen der *Internationale*, het verleden jaar, aan de te Gastein en Ischl vereenigde kanseliers verwekten. De *Provincz Correspondenz* herinnert ter gelegenheid dezer dagen, den diplomatischen arbeid, dien de kanseliers toen ondernamen om tot maatregelen te komen die bekwaam zouden zijn om genoemde sectie te betengelen. Overtollige zorgen! want de *Internationale* heeft waarschijnlijk te 's Hage de zedelijke inwijding gevonden der nederlaag die zij in den communardschen opstand geleden heeft. Volkomen wanorde! dit is de uitslag van het congres, in Neerlands hoofdstad, door de overblijfsels der Commune en hunne droeve aanklevers gehouden. Dit is dan, wij herhalen het, voor de drie Keizers eene bezorgheid te min.

De *Saturday Review* zegt, in eene beschouwing over het vorstencongres te Berlijn, dat het buitenland in het Duitsche nationale leger eene

waarborg mag zien voor het behoud des vredes. Duitschland heeft, door de rustige en waardige viering van de herinnering aan Sedan, en reeds vroeger door zijne ontvangst der terugkeerende troepen, als vrienden en niet als oorlogshelden, het bewijs gegeven dat het vrij is van de zucht naar militairen roem. De keizersbijeenkomst heeft een vredelievend karakter; het verbod op Rusland of Oostenrijk beneemt voorloopig aan de Franschen allen grond om hoop te voeden op de vervulling hunner plannen van wraakneming. De bijeenkomst heeft voorts deze betekenis, dat Rusland en Oostenrijk de handhaving der rust in de Donau-vorstendommen wenschen.

Berlijn, 9 september.

Keizer Wilhelm, de keizer van Oostenrijk en de keizer van Rusland, al de prinsen en de heer van Bismarck, zijn gisteren morgen, ten 8 ure, naar Staacken gegaan, om er de wapenoefeningen bij te wonen die er plaats hebben tegen eenen veronderstelden vijand. Zij zijn daarna met eenen bijzonderen trein naar Berlijn wedergekeerd.

De keizer van Rusland en de Groothertog vertrekken donderdag. Keizer Frans-Josef zal, zoo het schijnt, maar tot woensdag in onze stad verblijven.

Prins Albert, vader, is ziek. De keizers van de wapenoefeningen terugkomende, zijn hem gaan bezoeken.

De *Spener Zeitung* kondigt aan, dat er geene conferentie van de drie rijkskanseliers zal plaats hebben.

Ziehier eene goede tijding die uit Berlijn komt. De keizer van Rusland en van Oostenrijk hebben den ambassadeur van Frankrijk M. Gontaut-Biron in gehoor ontvangen. De keizer van Rusland heeft hem verklaard dat hij voor niets ter wereld deel zou willen nemen aan eene conferentie die een vijandig karakter voor Frankrijk zou hebben.

REVUE TE BERLIJN.

Naar men thans weet, zijn door het hevige gedrang, bij de groote revue, op de zoogenaamde Schlossfreiheit, zaterdag 6 personen gedood en 23 zwaar gewond. Van de laatst bedoelden zijn twee des anderenzwaars aan de gevolgen der ontvoagen kwetsuren overleden. Oor- en ooggetuigen verhalen, dat de tooneelen daardoor in het leven geroepen, hartverscheurend in den hoogsten graad mochten worden genoemd. Het gegil en gejammer dat zich verhoef, gaat alle beschrijving te boven. Met het doel om vrouwen en kinderen zooveel doenlijk te beschutten, werden zij over het ijzeren hek van het tuintje aan het einde der Schlossfreiheit getild. Om zich een denkbeeld te maken van het ijselijke gevaar, waarin duizenden verkeerden, hedenke men slechts dat de galantaarns van de straatverlichting zijn omgedruwd door de levende massa's, welke er tegen gedrongen werden! Geneeskundige hulp was niet te verkrijgen. Na lang zoeken heeft men drie doktors en heelmeesters gevonden, die de eerste hulp hebben verleend.

Dat er geen voldoende maatregelen door de politie waren genomen, is staal. Men dringt van alle zijden aan op het instellen van een gestreng onderzoek.

Italië.

Een blad van Rome geeft de volgende bijzonderheden mede over het huwelijk van pater Hyacinthe: Pater Hyacinthe trouwt met eene Amerikaanse, mev. wed^e Emilie Meriman, eene protestante, tot het katholiek geloof bekeerd. Mev. Meriman is ongeveer 35 jaar oud; 't is eene zeer onderscheidene persoon. Zij heeft in haar land eenige beroemdheid gekregen door letterkundige werken, verzen en romans, die men zegt zeer lief te zijn. Zij heeft eenen zoon van 16 jaar, een schoon blond kind, die te Rome eenigen tijd het gesticht der broeders van de fransche christelijke scholen, op de Poliplaats, bezocht heeft. 't Is om mevrouw Meriman te bekeeren tot 't katholicisme, dat pater Hyacinthe eene zeer schoone redevoering gemaakt en uitgesproken heeft, die verschenen is in het laatste deel der werken van den christenen redenaar, te Parijs bij Sandoz en Fischbacher, uitgegeven, onder den titel: Voor de geloofsbelijdenis eener protestante, mev. Meriman is niet rijk. Het huwelijk werd den 3 september 's morgens ingezegend, in de dekenij van Westminster, door den eerwaarden deken Stanley. Sir N. Stanley geniet in Engeland het hoogste aanzien; hij heeft den prins van Wallis vergezeld op zijne reis in het Oosten, als mentor of letterkundige gids. 't Is sir N. Stanley, deken van Westminster, die